

17.12.2016—05.02.2017

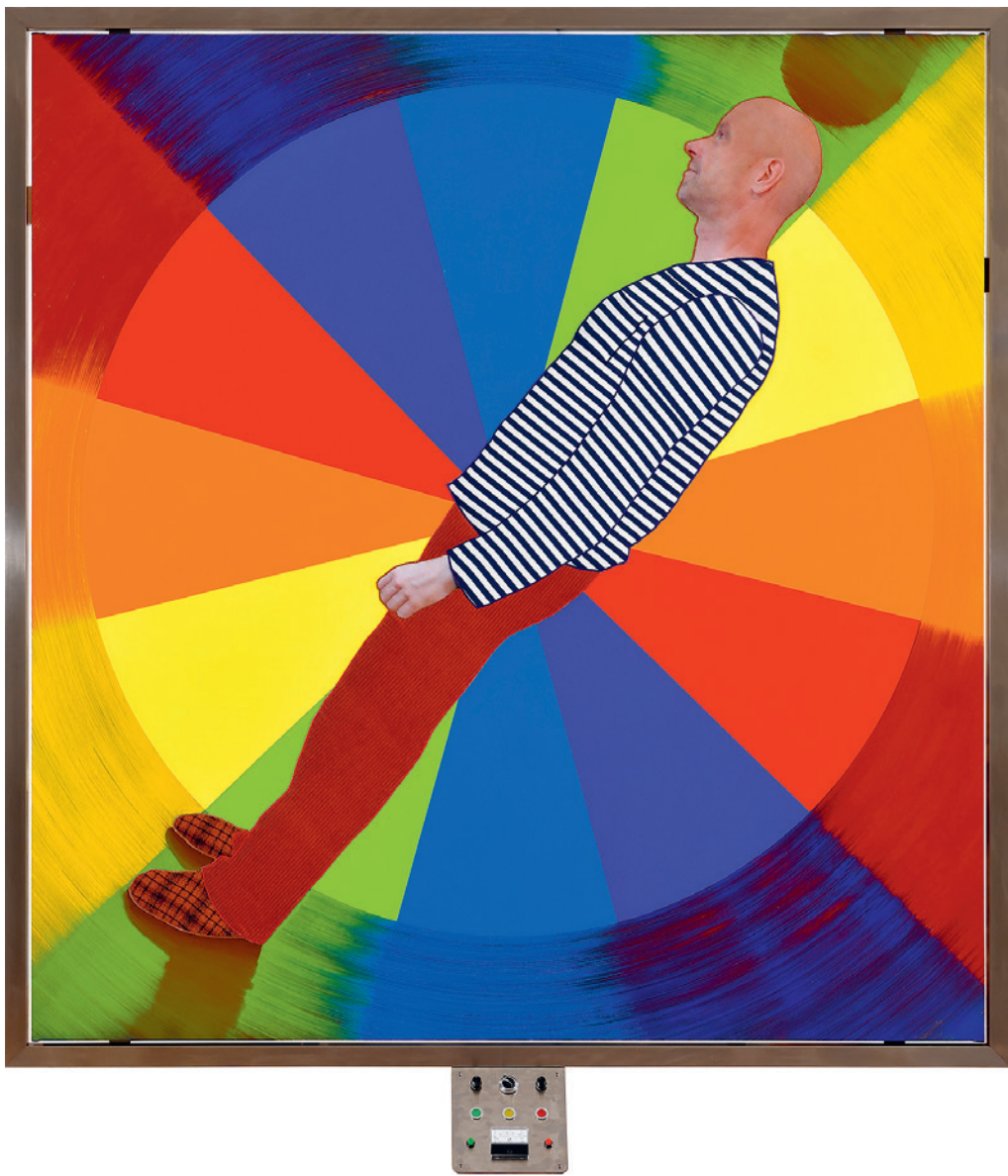
KAIDO OLE

NOGANK
HOPARNIIS

NÄITUSEGIID

TALLINNA KUNSTIHOONE
TALLINN ART HOUSE

VALIKUTE
TRUMMEL
õli, akrüül ja
tekstiilist
aplikatsioon
lõuendil,
roostevabast
terasest raam koos
juhtpuldiga
187 × 197 cm
2016

Ausalt öeldes on mul viimasel ajal üsna sassis ja natuke ükskõik, mis mu tööde mõte või tähendus on, kuid see pole üldse häiriv, vaid pigem isegi meeldib. Lihtsalt ma ei oska ega tihti tahagi tõsimeeli ühtegi neist võimalikest seletustest, lugudest või mõtetest, mis tegemise käigus kõik peast läbi käivad, esikohale ehk tähenduseks tõsta. Ja need minu seletused ei oleks niikuinii ainuvõimalikud või parimad. Eriti olen hakanud kahtlustama olukordi, kui mõni harv töö tõesti kulgebki algusest lõpuni selgelt ainult ühe idee tuules – sellisel juhul olen eriti kindel, et mind tahetakse pigem narriks teha, ning mitu palju paremat põhjendust hoiavad ennast viimase hetkeni n-ö nurga taha ja itsitavad minu enesekindlust nähes. Kunagi oleks see mind tohutult häirinud, kuid

nüüd mõtlen, et tore on, itsitage pealegi, sest eks ma ju osalt narr olengi, ja mis siis.

On tunne, et iga kunstiteosega käib alati kaasas meeskonnatöö, mis algab juba enne kui ise veel mõelnudki oled, et võiks midagi teha, ning kestab edasi ka siis, kui teos juba valmis. See ei ole mitte selline firmasiseene tiimitöö, kus kõik on ühe asja eest väljas, vaid rohkem nagu jalgpall, kus on sinu meeskond, aga ka vastasmeeskond, kes teeb kõik, et sina ja su sõbrad seda ihaldatud väravat ei saaks, vaid hoopis nemand ise löövad selle sulle ära. Ehk veidi üllatuslikult on mulle jäänud mulje, et isegi selles oma meeskonnas pole ma sugugi kapten, tipuründaja ega isegi väravavaht – ükski neist, kel kanda silmnähtavalt otsustav roll. Usun end tegutsevat küll kusagil keskvaljal, parematelgi

päevadel pigem väravasöödu andjana kui ise väravat lüües.

Siin sellel pildil pole mul küll jalkasaapaid jalas, vaid hoopis pehmed toasussid, ning spektrivärvilisel taustal positsiooni valides tundub mu vabadusaste olevat umbes sama suur kui kompassinõelal. Samas on kompassinõel kadestamisväärselt tark, sest ükskõik, kuidas teda ei keeruta ega sega, tema teab alati, kus põhi on. Ennast ma nii targaks pidada ei julge. Olen päris kindel, et ka sellel töööl on mingi oma plaan, ning see, mis rolli selles plaanis mängin sussidega mina, spektrivärvid ja ringiratast liikumine, selgub õige pea. Iga tahes meeskond tegutseb, mina olen oma söödu juba teinud, kuid ega vastasedki maga. Kuna pall püsib jätkuvalt mängus, siis on kõik veel võimalik.

Kaido Ole, kunstnik

Pildil on kaks meest, kes tegelevad umbralõikusega. Umbra paistab olevat üsna jonnakas ja seda peab kõvasti tirima, et ta kätte saada ja kõrval olevasse autokasti laduda. Pidevast umbrakorjamisest on meestel lihased käsivarred. Siiski ei paista nende kahe töölise näol tegu olevat töölistega Nõukogude maalidelt, ei ole nad tavalised uhked kombainerid-viljalõikajad, samuti ei sarnane nad musklis ja laiaõlgsetele kaevuritele. Ilmselt on asi selles, et umbra lõikamine on pigem tulevikutöö. Ilmselt toimub maali tegevus ajas, kui põhiliselt Küprosel leiduvat mineraali, millest punakaskollast värvi-pigmenti saab, hakatakse selle kaevandamise asemel kasvatama.

Tulevikus töötavad kõik vähem, kuna kaheksatunniseid tööpäevi viis päeva nädalas ei jätku enam kõigile. “Töö lõpu” teoreetik Andre Gorz kirjeldab, kuidas igavad ja vajalikud tööd

peaksid olema kõigi vahel võrdsemalt ära jagatud, ning ülejäänud ajal võiksid inimesed tegeleda kogukonna ehitamise, aia harimise, vabatahtliku töö ja oma hobidega, mis on täpselt sama olulised kui ülefetišeeritud palgatöö.

Võiks ju ometi loota, et umbrakorjajad ei pea neid sitkeid ja jonnakaid palke 40 tundi nädalas korjama, vaid saavad ka oma töö vilju hiljem nautida. Oma kitsaste teksaste, UGG-saabaste ja ülepakutud veidrate mütsidega näevad nad välja üsnagi nagu Berliini Neuköllni linnaosa hipsterid. Korralik hipster ei tööta aga kunagi rohkem kui 20 tundi nädalas ning tegeleb muul ajal oma loovate hobidega. Ehk on umbrakorjajad vabal ajal kunstnikud, kes oma korjatud umbrast tehtud värvi oma palgatööst vabadel tundidel kasutavad? Kui nende päevatöö ja hobi on mõlemad umbraga seotud, seletaks see ka, miks nende nahatoon on pigmendiga sama värvi.

Kuigi maali tegevus toimub tulevikus, peegeldab see küsimusi, millele me ka praegu vastata ei oska. Kui masinad ja tehnoloogia on nii palju arenenud, miks teevad inimesed ikka veel nii palju tööd? See puudutab nii vaeseid korjajaid, kelle tööjõud on ilmselt odavam kui korraliku umbralõikuri ostmise, kui neid, kes päevast päeva pabereid ühest hunnikust teise tõstavad. Mõlemad teavad ka ise, et see millega nad päevast päeva tegelevad, on antropoloog David Graeberi sõnade kohaselt *bullshit job*. Kas sellised nürd tööd ning nüride tööde tegijate musklis ja heroilisena kujutamine ka kunagi lõpeb? Sooviksin näha ka tulevikuvisiooni, kus umbralõikaja tegeleb oma lemmikhobi – maalimisega – ning selle asemel, et häbist pea ära pöörata nagu kaks tegelast praegu teevad, näitavad nad uhkelt oma nägu ja säravaid silmi.

Eeva Kesküla, tööantropoloog

UMBRAKORJAJAD
õli ja akrüül
lõuendil
190 × 280 cm
2015

SUURE VARBA
NÄHTAMATU JÄLG

Õige ivake hiljem, kui sinisirje linnuke oli pununud koplis kasvava tamme okstele pesa ja munenud sinna kolm kuldset muna, et haududa neist maa ja taevas, mets ja meri, tähed ja päike ja kuu – jõudsid nad lõpuks siia, suure vee äärde. Neid oli kolm. Nende sõõrmed haistsid soolase vee ja adru lõhna, nende paljad tallad kompasid ettevaatlikult karedat kruusa, nende kõrvad püüdsid kinni ilmalinnu kurbkaeblikke kruukseid kusagil seal taamal, vee ja ilmaruumi unenäosegaselt hägusel piiril. Nende uudishimulikud, ent siiski väheke hirmul silmad püüdsid haarata mõõtmatu vetevälja. Nende kergelt kühnus seljad otsisid vaistlikult tuge turvaliselt tuttavast seljatagusest kohinast – lehised ja okkased metsapuud sosistasid veenvalt ja järelejätmatult: te olete jõudnud pärale, te olete lõpuks kohal. See maa siin selle suure-

suure vee ääres on teie, teiee, teiiee ...! Ja ilmalind luikas õnnelikult oma ajatut luikamist – lõpuks ometi jõudsite te kohale, pärale! Selle maa, selle mere munesin ma teile, teilee, teileeeee...! Ja kolmkümmend varbajälge mereveega niisutatud kruusaklibusel rannal allkirjastasid igavesest ajast igavesti kehtiva lepingu – me oleme tulnud siia selleks, et jääda. Vähemalt mõneks ajaks, inimeste ajaarvamise järgi, lisas üks, teistest veidi eemale hoidev suur varvas vaikimisi, mõtlikult kruusa sisse auku uuristades. Me oleme nüüdsest kohalikud! Me kohaneme! Me kohastume! Me ei kohku!, kinnitasid kolm suurt varvast enesekindlalt. Ja väiksemad varbad noogutasid nõusolevalt kaasa.

Kust need kolm täpselt tulid, kas läbi pika pilliroo, läbi kale kasteheina, läbi mesise metsa, on see üldse tähtis? Tähtis on see, et nad jäid. Aeg-ajalt, kui metsast, põllust ja merestki olid käinud üle laastavad tormid,

mis viisid esivanemate hingede riiki suure osa kohalikest, tuli mõni mingi ime läbi ellujäänud kohalik neist taas suure vee äärde, et jätta sinna oma arglikud jalajäljed, tummad, ent ometigi nii kõnekad sõnumid – hei, on siin veel keegi, on’s meist keegi veel elus? Andke endast jumala pärast märku, saame kokku, teeme lapsi ja meid saab taas palju! Me elame üle, me paneme vastu, me ei anna nii lihtsalt alla! Me oleme kohalikud, me oleme siin olnud enne teisi! See siin on meie koht! Suur vesi ei vii meid endaga kaasa, ei kustuta meie jälgi liivalt. Ikka on kusagil metsades, põllul või merel toimetamas mõni põlvepikkune poisike, kes mäletab kindlalt, et meid oli kolm, kes vaarvaaremaisade aegu jõudsid siia, kes kohanesid ja kohastusid. Meie kohus on mäletada, meie kohus on alla- kirjutatud lepingust kinni pidada. MEIE oleme kohalikud ...

Ühel hämarudusel hommikul kuuldi mõõtmatu mere kohal ilmalindu valuskabelikult

luikavat... need kolmkümmend varbajälge rannaliival, neid ei olnud enam selgesti näha.... Oli vaid üks vaevumärgatav auk, see, mis esivanamate hingede elamise aegu oli kruusa uuristanud üks skeptiline, veidi eemale hoidev suur varvas, see igavene pessimist, kõiges kahtleja... Ja nii oligi. Aja liivakell oli tasahilju ja märkamatult, ent ometigi märkajatele arusaadavas keeles teinud oma igapäevast tööd. Tema, see igavene kruusaniristaja ju teab, et inimesed tulevad ja lähevad, ent kohad jäävad. Ikka jääb aegade lõpuni seesama hall, adru ja soola järele lõhnav inimsilmaga mõõtmatu meri, süntume mets, kunagised põlised põllud ja eluasemed nende ümber ning ilmalinnu kablilikult igatsev hüüd suure vee kohal – uuuu, uuuu, kohalikud, kus te ometigi olete? Ma igatsen teie järele! Kas kuulete, taas on aeg teele asuda! Ma munesin selle maa ja metsa ja mere ju teile!

Marju Kõivupuu, folklorist

“Eesti alguse” põhiidee on uurida helide abil nii ruumilist kui tunnetuslikku lähedust-distantseeritust, ühtlasi ajaühikute suhtelisust ja korduste variatiivsuse võlu. Puitseina külge kinnitatud kuus kontaktkõlarit esitavad teatud reeglistiku ja mustrite järgi eelnevalt salvestatud flöödimotiive, kord kohtudes, kord teineteisest eemaldudes. Mustrid hakkavad korduma umbes pooleteisetunnise tsükli järel, tekib otsekui üliaeglane hingamine. Samas arvuti juhitud esitussüsteem tagab, et mustreid täitev materjal

muutuks ja tekiksid alati uued ja kordumatud kombinatsioonid.

Igal näitusepäeval salvestan selle päeva jaoks uue materjali ning laen esitavasse arvutisse. Tegemist on seega enam kui kuu aja pikkuse makroteosega, mille vorm areneb, kasvab ja muutub koos autoriga kogu näituse lahtioleku vältel. Igapäevane keskendumine mängimaks sisse selle päeva motiivid on otsekui sisenemine palvesaali, päevast päeva korduva rutiini täitmine, samas ka kui peatumine edasi ruttavas ajas. Heliinstallatsiooni

stereoversiooni on võimalik kuulata reaalajas interneti vahendusel ka väljaspool kunstihoone suurt saali aadressil: tarmo.webhop.net:8000/radio

“Eesti lõpp” kasutab materjalina Eesti esimese oratooriumi, Rudolf Tobiase “Joonase lähetamine” (1907) lõpuakordi järelkaja. Tegemist on omamoodi peegeldusega «Eesti alguse» helikangale, küll ilmselt mitte päris peegelsiledalt pinnalt...

Tarmo Johannes, muusik

Tarmo Johannes
EESTI
ORATOORIUM
heliinstallatsioon,
eelsalvestatud
helid, reaalajaline
töötlus
2016

EESTI ALGUS
õli lõuendil,
120 × 164 cm,
koos taustseinaga
440 × 818 cm
2016

Kunstis üks huvitavamatest, ent raskemini uuritavatest asjadest on see, mis juhtub näitusel teoste ja vaataja koostoimes. Mis juhtub vaatajaga? Kuidas ta vaatab? Milliseid tähendusi loob? Millised seosed tal tekkivad ja kuidas on üldse võimalik kunstnikul neid juhtida? Arvan, et kõik vaataja heas tahtes loodud tähendused on õiged ja kunstnikul ei olegi neid võimalik viimase piirini kontrollida. Ta saab panna vaid palli veerema ja loota, et tema saadetud impulss tabab närvi või kogemust, ärgitab mõtteid, mis ei pruugi üleüldse kattuda sellega, mida kunstnik taotles.

Maal pealkirjaga “Kunstinäitusel” tabab kindlasti minu professio-naalset närvi. Ma olen kunstiprofessionaal, kriitik ja kuraator, õppejõud ja õpetaja, eelkõige aga sage ja kirglik kunstinäituste külastaja. Tunnistan ausalt: see töö häirib mind. Miks ometi? Pilt on ju isegi natuke naljakas: üks muheda ilmega metafoorne peenisekujuline

A ja B vahele, kunstisaali, Ole enda näitusele? Aga ma ju olen ka publik Ole näitusel, järelikult mina olengi see ninatark ekstsentriline m***, kelle hinnangud on mustvalged ning kes oma “õige” ja “vale” jalahoobiga võib põrmustada kogu kunsti hapra, ent keerulise struktuuri, selle tasakaalust välja lüüa. Oot, aga vaatame hetke veel seda skulptuuri: abstraktsed vormid ja värvid, ehituspoest pärit toored materjalid, ratas, valgusti, montaažilint... See ju tegelikult ei ole väga huvitav teos? Kust üldse võtab kunstnik kindlustundega väita, et tema teos on midagi enamat kui pelgalt koostematerjal? Vaatajale jääb garantiiks usk ja usaldus kunstniku vastu, aga alati varitseb ka võimalus, et sul nahk üle kõrvade tõmmatakse. See oht vast ongi kunstikogemise kui intellektuaalse mängu võlu, et keiser võib olla alasti, vaataja lihtsalt loll ja pada sõimata katelt.

Anneli Porri, kuraator

KUNSTINÄITUSEL
õli ja akrüül
lõuendil
240 × 190 cm
2016

JALUTUSKÄIK
JÄRVE ÄÄRDE
õli ja akrüül
lõuendil
190 × 280 cm
2015

Sõnadel kitsas, mõtetel lai – see on Kaido Ole. “Balti matš” on üsna “Nogank hoparniis”, ehk kõik näevad erinevat asja.

Minu jaoks ei ole tegemist spordipildiga, kuigi sellele viitaksid tegevuse asukoht, riietus ja pjedestaal. Mina näen siin sümboolset kirjeldust Balti koostööst, võitlust selle kandi

Selle pildi peal kohtuvad kirkad puhtad värvid, geomeetria ja jutustus: minnakse järve äärde. Inimene on nende kõigea mänginud ja andnud ülemeelikuses mõista, et kogu loodu on ringitehtav – lihtsamaks. Ja pole vahet enam, kas nagu päriselt ja elus või siis saab asjade ehk vormidega teha nii, nagu oleksid nad inimese kombel elus. See kõik ei vii võimalust nagu poleks selles rõõmu, liikumist, puhtust, ilmekust.

Siin on tajutavat minekut, elusale omane kerge liikumine ja hõljumine on vaatajale hoomatavad, samuti heameel ning õhin lähenevast veemõnust. Kaharad seelikud viitavad naisolevustele, üks neist on seotud maailmaga, mis on päris – naisvolüümsete jalgade ja tööjalgedes kätega. Teine kahar seelik võib-olla

esikoha eest. Suurt sõprust näha ei ole, tegemist on terava konkurentsiga.

Ollakse teineteise poole seljaga ja ka näoga teiste poole eestlasel on hambad risti. Lisaks ei ole eestlane kahe jalaga maa peal. Tugevjalgne leedulane, näol pingutusgrimass, ajab

BALTI MATŠ
õli ja akrüül
lõuendil
330 × 390 cm
2016

mõtleb liiga kandiliselt ja sedasorti pead hoiab kerega koos kruvi. Tundub olevat puupea. Lapsolevused on veel siledad, pea kui planeet, silmad-pärani-vaatega ja kulgevad rattal liikumise rõõmus. Tullakse ümarvormide seast ja kõigest õhkub rõõmsat rahumeelt. Ei pea ju kaklema.

Teisalt võib aga inimene olla justkui elus, ent asjade kombel. Tal ei pruugi see nii hästi välja tulla kui Kaido Ole maali asjadel ning vormidel. On kohutavalt lähedal see võimalus, et inimesse ongi sisse kirjutatud kalduvus nii teha kui näha omataolist kuubi, kera ja koonusena, et olekski kõik lihtne. Vahest väljendub siin soov lahti saada tõsiasjast, et kõik on nii keeruliseks aetud.

Tegelen kasvatusteadusest lähtuvate üldinimlike

küsimustega, lapseks ja inimeseks olemisega päris- ja tehisiimas, surutistes ja ohtudes ning konventsionaalse bürokratiseerunud maailma ettekirjutistes. Lahtiütlemine elavast, tervest ja loomulikust ning sellele vastu hakkav sisemine inimlik alge on pidevalt siinsamas. Olles omajagu lugenud meie aja vaimu ja inimeseks olemise analüüse, on tajutav tehislikkuse pealetungi oht, millega loodetakse end vabastada vastutusest ja elu keerukusest. Et võiks minna puhaste vormide seast puhta veega järve äärde ilma vajaduseta kakelda ja mõtelda. Et jääksid vaid lihtsad lahendused ja siledad pinnad, ja polegi oluline, kuis puupead ühendab kahara seelikuga sinine kruvi.

Tiiu Kuurme, TLÜ kasvatusteaduse dotsent

heiteringis forrestkumpilikult taga udusulge, lätlane ei taha teiste poole pilkugi heita, vaid valmistub hüppama kaugele. Võitja pole selgunud, pjedestaal on veel tühi... Kaido Ole on kujutanud sõprade igavest võitlust.

Raul Rebane, ajakirjanik ja kommunikatsiooniekspert

Tiiger, kes uriseb vaataja peale oma inimhammastega, viib mu mõtted loomade värvuse evolutsiooni peale. Kollamust triibumuster võib olla hoiatusvärvus – ära katsu mind, olen herilane, võin nõelata! Tiigril pole aga vaja kedagi hoiatada, sest keegi talle kogemata peale astuma ei kipu. Tiigri triibud on pigem varjevärvus. Vaatan internetist pilte kuivanud savannirohus varitsevatest suurtest kassidest. Ka maalitiigri taustas on tema kasuka toone. Ehk on see siis varjevärvus? Ehk võimaldab see pahaaimamatule loomakesele põõsas märkamatult ligi hiilida?

Loen, et matemaatilise mudeli tiigri triipude molekulaarse tekkemehhanismi kohta pakkus välja kuulus inglise koodimurdja Alan Turing. Seesama, keda homoseksuaalsuse eest surmani taga kiusati. Kas talle oleksid kulunud ära triibud, mis oleksid aidanud

taustaga kokku sulanduda, tagakiusajate eest peitu jääda? Ja hambad, mida näidata, kui peitupugemine ei õnnestu? Ideaalses ühiskonnas poleks tal olnudki vajadust peituda ja massi sulanduda. Pealesurutud püüd selle geeniuuse erinevust kaotada lõppes väga kurvalt. Ehk liigume vähehaaval sinna poole, kus inimesed ei pea oma individuaalsust taustaga kokkusulavate triipudega varjama?

Tiiger pildil aga ei peitu ega varitse. Ta tahab minna oma rada mööda nii, et keegi ei segaks. Et keegi ei naeraks tema üle, kuigi ta on imelik, inimhammaste ja lakkkingadega. Tal pole isegi mõttes põõsaloomakest rünnata, sest inimhambad pole jahipidamiseks kuigi hea relv. Need ei ole kiskjakihvad, millega saaki rebida, lõigata, murda. Need sobivad hoopis juurikate närimiseks ja pehmeks küpsetatud liha mälumiseks.

Nii et triibud on siis ikkagi hoiatusvärvus? Aposemaatiline värvus. Mülleri või Bates'i mimikri. Mülleri mimikri puhul sarnanevad ohtlikud, mürgised loomad üksteisega. Musta-kollase triibulised võivad olla nii mürgised putukad, maod kui ka konnad. Bates'i mimikri puhul jäljendavad ohutud loomad ohtlikke, et vaataja ära petta – näiteks kui sirelane mängib herilast.

Ma ei saa teada, kas pilditiiger on Mülleri või Bates'i mimikriga loom. Selleks peaks püüdma teda patsutada, mida ma ei taha. Sest äkki ongi ohtlik loom? Põõsaloom on ilmselgelt jõudnud samale järeldusele. Las see kass läheb pealegi oma teed. Ehk leiab ta üle mäe jõudes üles ka ilusa pruuni-kollasetriibulisele rohuvälja, kuhu maailma eest varjuda, karvadeturritamise küür mõnusaks ringutusküüruks muuta ning kingad jalast võtta.

Tuul Sepp, ökoloog

JAHT
õli ja akrüül
lõuendil
135 × 170 cm
2016

MAETUD
õli ja akrüül
lõuendil
198 × 113,5 cm
2016

*Keel ei ole elu;
ta korraldab elu.
Surm ei kõnele;
ta kuulab ja ootab.*
(D & G)

*Language is not life,
it gives life orders.
Death doesn't speak,
it listens and waits.*
(D & G)

See Dolce & Gabbana, või oli see Deleuze & Guattari? – vahet pole, – maagiline parafraas matab meid Kaido Ole maali “Maetud” sisse. Maal, mis omakorda võiks vabalt olla René Magritte'i 1963. aastal maalitud kuulsa “La Lunette d’approche” parafraas.

Teatavasti on parafraas üks glossolaalia ja privaatkeele (nt nogank hoparniis) erivorm ja sellisena meeldivalt *glitch*. Nii nagu Magritte'il avaneb aken Teise maailma ja nagu ei avane ka, on ka Olel haud Teises maailmas ja nagu ei ole ka. Sest oleneb perspektiivist, mis on ju valikuline, alati sotsiaalselt

konstrueeritud ja õpitav – kas me näeme ideaaltüüpilist *escape zone*’i: allmaailm (haud) ja keskilm (maa) või hoopis *comfort zone*’i: keskilm (näiteks põld) ja ülailm (taevas). Täpselt nagu meie patoloogiliselt nekrolaatriiline kultuur sunnib meid imperatiivselt vaatlema “elu surma perspektiivist”, kuigi hoopis arukam ja loomulikum oleks vaadelda “surma elu perspektiivist”.

“*Every ontology has its own hauntology*” (Derrida, Berardi, et al.) ja perspektivismi (ei ühtki privilegeeritud perspektiivi) kummitused näikse olevat vägagi healoomulised, sest muuhulgas urgitsevad need tondid meie digifreenilises ja debiilselt literalistlikus kultuuris *streng verboten* multiassotsiatiivsuse ülikalikes maardlates.

Niisiis, mida võiks Ole meile teatada? Äkki seda, et ainuke toimiv vastupanu kompulsiiivselt hüpereksspressiivsele, idiootlikule ja juhmistavale

“koguperekapitalismile” on glossolaalia, vältimine, peitumine, nähtamatus, mitteosalemine, boikott, privaatsus, desertism, põiklemine jne – tuletame meelde Tiqquni või The Invisible Committee’ vältimise strateegiaid – ehk siis kõik see, mida harilikult “hauas olemise” all silmas ja meeles/keeles peame? Äkki see ongi krüptilise nogank hoparniisi eeltingimus? Ja kui Arthur Kroker nendib mürgiselt, et “*Today nothing can escape the Image*”, näib Ole ütlevat, et saab küll iskeipida imaagosid – nimelt paradoksaalsuse ja glossolaalia abil; arvestades, et imaago on fundamentaalselt ikoon, see omakorda kood ja sellisena pigem keel.

Nogank Hoparniis® võiks ka tabletina või süstelahusena olemas olla.

Kalev Rajangu, kultuuriloolane ja hauakaevaja
Written by klf © 2016 Luminoso Entertainment Group, Inc.

MINU GMO AED
õli, akrüül
ja tekstiilist
aplikatsioonid
lõuendil
159,5 × 198 cm
2016

Kodused aiad tavaliselt GMOst ei räägi. Aias askeldamine on rohkem rohenäppude ja ökoinimeste värk. Samas ei jäta GMO praegusel ajal kedagi külmaks. Levinud on veendumus, et geenitehnoloogia abil loodud geenikombinatsioonid on midagi väga hukatuslikku. Tegelikuses ei ole nende ohtlikkus ei inimesele ega loodusele üheselt tõestatud.

Kõige rohkem kardetakse GMO-ga seoses taimi. Taimetoitu on sageli lausa GMO võrdsõnaks. Ja teadagi toituvad kõik taimetoitlased eranditult ja ainult GMO-sojast. Tegelikult on tänapäeva keskmise eurooplase suurim kokkupuude GMO-ga aga põllumajandusloomad, kes valdavalt söövad loomasöödana sisse just nimelt GM-toitu ja keda omakorda söövad sisse inimesed.

GMO-l on mitu külge. GMO kui tehnoloogia, mis võib teatud kultuuride kasvatamisel tõesti edukas olla *versus* korporatiivne kapitalism, mille tõttu on India talupoegade seas hüppeliselt kasvanud enesetappude arv – kullast pudrumägede lootuses võetakse tohutuid laene, et osta GM-seemneid. Telereklaamides laulvate hinduistlike Jumalatega illustreeritud Eedeni aiad jäävad aga tulemata. Suutmatuses oma perekonda ülevälal pidada, suurest häbiest kogukonna ees, võetakse endalt elu.

Korporatiivse kapitalistiga ei paista siin tegu olevat. Ka talupojaga mitte. Kuid võib-olla siiski üks jumalik aed? Igatahes on Kaido Ole oma aia GMO-d täis istutanud, kastes seda veidi mureliku või isegi tülpunud imeldi. On ta mures toredate taimede kasvuedu pärast?

Mures, et GMO on maailma
vallutamas ja võib saada sellele
hukatuslikuks? Või on see
vajalik just nimelt apokalüpsise
vältimiseks? Või on lõpp juba
kohal ning muud ei jäägi enam
üle?

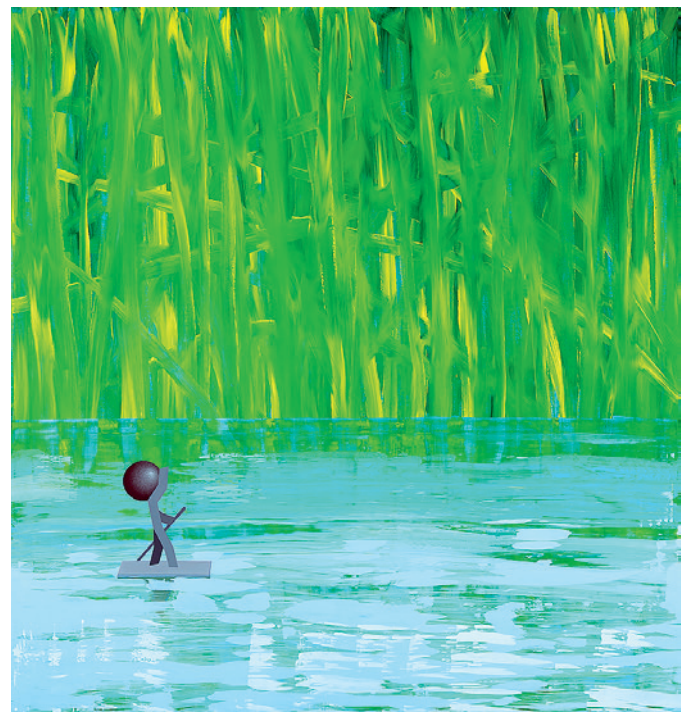
Näeme omamoodi koletult suuri ja veidraid taimi, millest osa paistavad veel veidigi looduslähedased. Mõni taim on täiesti tundmatuseni muundatud. Kuid seal aias on ka üks viimane normaalne vili, mis paistab olevat värskest DNA ahela otsa torgatud. Ja kui ka see on lõpuks muundatud, kas siis järgneb pattulangemine või hoopis pääsemine? Kas Kaido Ole roll on olla ise uute geenikombinatsioonide looja või on ta lihtsalt aednik? Eks seda võib igaüks ise edasi mõtiskleda.

Loore Emilie Raav, kunstnik,
taimetoidu eestkõneleja

Kui ma vaatan seda pilti,
 “Lootusetult eksinud
 abstraktse ekspressionismi
 džunglitesse” siis ma mõtlen,
 kuidas üks mees sellisesse
 kohta jõuab, või kuidas Ta
 sinna sattus? Millegi poole
 on Ta teel, aga väidab, et on
 eksinud. Kas Ta teab, mille
 poole Ta liigub või ootab Teda
 ees täielik teadmatuse? Kas Ta
 tuleb sellest välja endisena, või
 midagi Temas muutub? Kas Tal
 on piisavalt hea varustus, et
 hakkama saada, suund leida ja
 kurssi hoida?

Ma ei kahtle, et Kaido Ole teab, mis suunas Ta liigub ja kindlasti hoiab Ta ka valitud kurssi. Viigu see Teda kasvõi erinevatesse määratlematutesse paratamatustes nagu see

AVASTAMAS
ABSTRAKTSE
EKSPRESSIONISMI
DŽUNGLEID
õli ja akrüül
lõuendil
200 x 190 cm
2015
Triinu Tombaku
loal

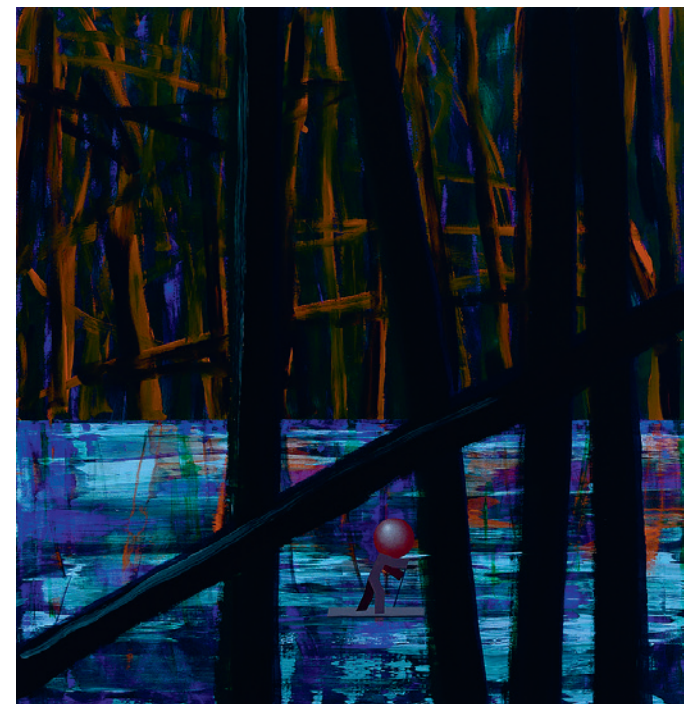
džungel. Ilmselt on teelolek eraldi eesmärk... Aga ikkagi see džungel. Mulle ei mahu selline asi pähe. Pole oma silmaga näinud vist. Ma ütles, et see on padrik hoopiski. Tihe võsa, võpsik. Raskesti läbitav, aga lõbus ja seiklusrohke. Mäletan lapsepõlvest Paidest üht sellist mängu, kus panime sõbraga paika linnas mingi lõpp-punkti, kuhu pidime jõudma, ja minna tohtis vaid otse. See tähendas siis läbi hoovide, üle aedade ja katuste. See džungelimaal tekitab sarnase äratundmise, et sattugu ette mis tahes, sellest tuleb kas läbi või üle saada. Huvitav, kas see tegelane maailm tunneb samamoodi? Kas Ta põgeneb millegi eest või läheb avastusretele. Ei teagi täpselt, aga see kärsitus mitte paigal

püsida mõjub kaasahaaravalt. Kaido Ole peaks selliste padrikutega tuttav olema. Ta on sisemaa mees. Ma arvan, et see on mingil viisil oluline, et Ta Raplas on kasvanud. See kuidagi mõjutab inimest, millise looduse keskel üles on kasvatud. Ma ise küll pole kunagi Raplas käinud, aga kujutan seda ette kohana, kus asula ümber on metsad-laaned-niidud. Kujutlen, et kui asula keskelt veerand tundi kõndida ükskõik mis suunas, siis juba ongi loodus, ja noh, tõenäoliselt just padrik. Selle peale on mõnus mõelda. Mets annab kuidagi rahu.

Samas Ole kohta ei tea. Võibolla
Temas selline tummine tükk
vänget sohu tekitab rahutust.

Ta on sündinud Tallinnas ja siin ka pikalt tegutsenud. Muidu maal ikka küsitakse, kus su juured on. Linnas see on kuidagi kohatu küsimus, kui mitte öelda puine. Siin on teised mõõdupuu. Linnas annab mehi mõõta mastides näiteks. Et mis masti mees on. Ole kohta mõni ütleks, et esi-masti mees, mõni ütleks, et mitut masti mees. Mulle see mitme masti väljend meeldib, aga seda saab paraku vaid merega seoses rakendada. Padrikus sellest abi ei pruugi tõusta. Mast takerduks taimerägasse, liikumist ei toimuks. Sellises olukorras on paat ja tugev õlatõmme vast õigem valik tõesti.

Mihkel Ilus, kunstnik

LOOTUSETULT
EKSINUD
ABSTRAKTSE
EKSPRESSIONISMI
DŽUNGLITESSE
õli ja akrüül
lõuendil
200 x 190 cm
2015
Triinu Tombaku
loal

TANTSUÕHTU
ÜKSIKUTE
SÜDAMETE
KLUBIS
õli ja akrüül
lõuendil,
190 x 290 cm
2016

Mulle ei meenu, millal ma viimati Kaido Olet mõnel tantsuõhtul nägin, kui üldse. Küll aga meenub mulle Urmas Muru, kes armastas mind autoga pärast pidusid koju sõidutada. Elasime siis mõlemad Lasnamäel. See tähendas siis seda, et istusime varavalges alati veel vähemalt tunnikese Urmase autos ja rääkisime juttu. Põhiliselt rääkis muidugi Urmas ja enamjaolt keerles jutt Deleuze'i ja Guattari teoste ümber. Lõpuks voodisse jõudes tundsin ennast kui kudenud räim.

Ükskord helistas Muru ja palus audientsi, et minult midagi küsida. Veerand tunni pärast oligi ta ukse taga, astus sisse ja pöörutas: "Mis sind maailmas

hetkel kõige vähem huvitab?" Vaatasin toas nõutult ringi, pilk peatus Muru poolt aastaid tagasi kingitud maalil, mis oli tema versioon Kazimir Malevitši "Mustast ruudust", ja poetasin ebalevalt: "Maalikunst." "Selge, väga hea," ütles Urmas ja tormas minema.

No ma ei tea, eks need 90ndad olidki selline loll aeg. Maalikunst oli *out*.

Tänapäeval näeb Muru pidudel suhteliselt harva, küll aga täidab tema rolli suurepäraselt Siim Nurklik – kapitalism ja skisofreenia pole UG-pidudelt kadunud, *don't worry*.

Aga mida me siin maalil siis näeme? Üldpilt on moodne

ja kena, sobiks hästi mõne hipsteribändi ümbriseks. Kas vildid viitavad eesti UG-klubimaastikul viimasel aastal valitsevale talvele – rahvast käib vähe, uus põlvkond reivareid ei kasva peale? Olukord on tõesti kurb.

Kes see seal pilves on? Jumal, kes on DJ? Või viitab Ole hoopis sellele, et muusika on tänapäeval pilves? Mõtleb ta voogedastust?

Ma siiski kahtlen, et Kaido Ole ennast selliste mõtetega vaevab. Kaido kuulab The Beatelsi "Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Bandi" ja maalib.

Raul Saaremets, R2 toimetaja ja saatejuht, muusik, DJ

KURAATORI LAHTIÜTLUS

Mida öelda saateks maalikunstniku kohta, kel on rohkem sõnu kui kirjanikul, parem enese-reflektsioonivõime kui psühhoanalüütikul, filosoofi absoluudi tabamise taotlus ja hea lastetoaga kaasa saadud enesekriitika? Kas kunsti-kriitikul on siia veel midagi lisada? Vaadates, kui ettevaatlik on jooksev näitusekriitika Kaido Ole näituste suhtes, tundub ka kriitika oma tarbetust tajuvat. Kui Ole kunst ei ole kunstiteooria teema, siis seda tõenäolisem, et me saame tema kohta midagi enam teada hoopis majanduse, materjalitehnoloogia või filosoofia tööriistu rakendades. Kuid neid mul ei ole. Ainus, mida ma kindlalt tean, on tema metoodilisus. Lähtugem siis sellest.

Loomingu struktuurne rangus ja enese-distsipliin väljendub Ole maalides, mille kontseptsioon on alati enne maalimist jäigalt paigas; seeriatega aluseks on kas koomiksilik narratiiv, näituse ruum või kunstnikule endale teada olev moodulsüsteem. Samuti vastab koloriit ja heletumedus täpselt paigas (ainult kunstnikule teada, kuid lihtsasti tuletatavatele) kromaatiliseuse tabelitele. Niisamuti oli ettemääratud "Nogank hoparniisi" maalide tehniline sisu, sest vormiliselt arendab Ole edasi 2012 Kumus ja 2014 Kunstihoone galeriis olnud näitusi. Kui Kumus näitas ta hulka ühel rattal balansseerivaid vaikelusid, mis koosnesid nii reaalistest, realistlikult maalitud kui abstraktsetest kujunditest, siis Kunstihoone galeriis kombineeris ta sarnastest objektidest erineva karakteriga inimesetaolisi tegelasi. Nüüd on ta ette võtnud järgmise astme, akadeemilise maalikunsti kõige keerukama ülesande ehk temaatilise figuraalse kompositsiooni. Seda tuleb lugeda nii väikese muigega suunurgas, kuid ka täiesti tõsiselt: Kaido Ole püüab erinevate teemadega stseene maalides näppu peale panna nii selle tegevuse või valdkonna olemuslikule, aga ka mitmetähenduslikkusele. Teemadeks on perekond, töö, sõda, surm, sport, kunst, ajaviide ...

Kaido Ole kirjeldab ise oma ülesande-püstistust: "Loogiline jätk varasemale loomingule oleks nagu klassikalises maaliõppeski võtta ette viimane meistrieksam ehk mitme-figuuriline temaatiline kompositsioon ning lasta neil inimestel ja asjadel lõpuks elada ja tegutseda koos kõikvõimalikes elulistest situatsioonides. Maalin ühesõnaga olustiku-maale, kuid mitte puhtalt mõnes üldtuntud realismivõtmes, vaid selles viimase mõne aasta jooksul väljatöötatud eklektilises kõike-lubavas isiklikus paralleelrealismis."

Paralleelrealism on ilmselt parim termin erinevate maalikunsti realismide meelevaldsele stiilisulamisele, millest leiame nii sürrealismi kui hüperrealismi elemente. Mõne maali teema kattub 19. sajandi realistide omaga, mõne töö paatos on sots- või poprealistlik. Ole kasutab eelkõige valguse, varju ja perspektiivi vahendeid, et luua erakordselt reaalsena näivaid süsteeme, kuid siin on tal aga oluline võte vastandada illusiooni ja reaalsust: igal maalil esineb lisaks asisele, peaaegu kombitavalt ruumilisele ja füüsilisele konstrukt-sioonile ka mingi ebareaalne element – lai pintsli tõmmet, laialivalgunud värv lõuendi pinnal, mis justkui oleks kujutatud maailmast ja valgusskeemist väljaspool. Sellise maalilise žestiga pöörab ta ümber harjumuspärase ruumisuhte arusaamas, kus maal peaks täitma akna aset: ainus, mis maalil on reaalne, realselt eksisteeriv, on see pintsli tõmmet või värv, ülejäänud on illusioon. Eriti selgelt oli selline võte töös "Vaikelude" näitusel. Et stseenid on pärit paralleelmaailmast, annab alust arvata ka keskkonna puudumine – enamasti tegutsevad Ole komposiitinimesed mingis nähtamatus ruumis, heites küll põrandale varje, kuid põrandat, seinu ega lagesid ei ole näha.

Kaido Ole on kindlasti üks, kelle kaudu püütakse defineerida kaasaegset Eesti kunsti ja kelle loominguilisele arengule on kunstiavalikkusel kõrgendatud ootused. Kunstniku looming, mida tavatsetakse siduda ühe autorinime külge, on tegelikult heterogeenne mass loomingu-lisi avaldusi, mis võisid olla ka ühistööd koos tudengite või teiste autoritega ja milles "olesus" ennast märgatavalt tagasi hoiab ega vasta avalikkuse ootustele. Loomingulisest ühtsusest võivad hõlbida ka terved avalikud ja korrektselt esitatud näitused (näiteks "Koosolek" ja "Hümn" 2007), kus autor on kas meelega või oma eksperimentides kaldunud ühtsuse teelt – neid lubaks välja arvata justkui autori autentsusfunktsioon. Ka "Nogank hoparniisil" näeme üht kummalist fotot maalide hulgas, mida siiski piirab maalitud illusioon. Foucault' järgi üldistades – autor on pidevus, kuid looming katkestatus, autori nimi püüab siduda teoseid koguteosteks, millele need omakorda vastupanu osutavad, kuna on erinevate diskursuste kandjad.

Samas on Ole vaataja jaoks väga mugav autor, kuna iga uuenduse käigus viitab ta varasemale ja tuntule. Ka käesoleval näitusel võib vaatajat tabada äratundmine: kahes maalil kohtame üheksakümnendate lõpust, nullindate algusest pärit mullpeamehikest, "Valikute trumli" taustaks on "Küsimuste" (2008) värvispektri ring, "Tantsuõhtu" pildis kordub kõlari (2003–2005) motiiv, "Sõja"

taustal on kaks põlevat maja “Ettevaatust, tikud” näituselt (2006). Kõige kummalisemalt aga on tagasi Ole kui professionaalse kunstniku karjääri alguse nn originaalse stiili otsingute aegne abstraktse maali käsitus, mis hiilib sisse mõneks kehaosaks maskeerunult selge-piiriliste värvipindade vahele.

Ole maalib ilmse pingega juhtumisi, kus midagi on paratamatult valesti või kontrolli alt väljunud – tema jaoks on destruktiivsed ja füüsilist ohtu kujutavad motiivid kesksel kohal – tikud peksavad mehe läbi, maja põleb maha, kiiruse peale lõikab keegi endal sõrmi otsast, kaks autot on teinud avarii, mullpeamehike purustab vasaraga portselanist nipsasjakest, ejakuleerib roosi õielehtedele või kasutab kunstniku kätt pissuaarina, viimaks autori pea lausa plahvatab. Kõige selgemalt on tema hirmuks materiaalne kaotus (tulekahju), teatud eluväärtuste kadu (mullpeamehikese destruktiivne käitumine) või füüsiline ebanormaalsus, puue, abitus (sõrmede amputeerimine, plahvatus). Vaikelude näitusel varitseb esimest korda oht ebastabiilsuses – kõik vaikelud balansseerivad ratastel või eiravad muul viisil gravitatsiooni jt füüsikalisi seaduspärasusi –, mida toetab ainult maalikunsti kui füüsilisest maailmast erinevaid lausungeid võimaldava vahendi ehk diskursuse kohalolu. Niisamuti püsivad koos “Värdjad” ja paljud käesoleva näituse karakterid ainult kunstniku loodud maailmas.

“Nogank hopaniisi” näitusel võtab Ole ette massiivse eksistentsiaalse destruktiooni, pea blasfeemiana tunduva käigu – ta laseb kaduda tervel rahval. Kaks spetsiaalselt kunstihoone suurde saali kavandatud pannood “Eesti algus” ja “Eesti lõpp” märgivad eestluse narratiivi algust ja lõpp-punkti, võttes enda vahele sulgudesse nii saalis kõndiva vaataja kui ülejäänud näituse.

“Eesti algus” kujutab vaadet tuhandete aastate taha, kuhu Ole on fokusseerinud oma ajatunneli läätse ja püüab jälgimiskaameraga tabada eestluse algplahvatuse väärilist sündmust, esimeste eestlaste jõudmist Lääne-mere äärde: “Tema ees häilib mere ääretu süli, ühtaegu vaenulik ja lahe, tõrjuv ja kutsuv, metsast salapärasem, tähistaevast kodusem, ühe maailma lõpp ja teise algus.”¹ Tõsi, Lennart Meri tajudeküllasusest ei ole Ole töös enam midagi alles, vaid puhas loogiliselt tuletatud fakt. Nii on pelk loogiline järeldus ka viimase eestlase igavikku haihtuv ohe. Meie peame aga praegu nende kahe piiri vahel kõikudes oma elu elama, võimalikult nogankhoparniislikult.

Mis on nogank hoparniis? Need on välja-mõeldud sõnad väljamõeldud keeles, mis tähendavad kõike, mida võime üldse välja mõelda. Väljamõeldis on sellel näitusel, aga

miks mitte elus üldiselt, kõigi asjade mõõt. Mida võime välja mõelda, sellest võime ka rääkida. Või kujutada, nagu Kaido Ole teeb. Teisalt märgib Ole oma väljamõeldud sõnadega ka elamise intensiivsust, maalimisest, mõtlamisest ja elu üle juurdlemises saadavat naudingut, loovat voo seisundit, elurõõmu vms edasiviivat, kandvat ja kõikehaaravat meeleolu, milles tegutsemine ja ka probleemide lahendamine on väljakutsuv ja huvitav. Sellises seisundis võiksid avaneda mõned põhja-panevad seisukohad elu kohta üldiselt.

Seega on raske öelda, millest see näitus tegelikult räägib. Kas peamiselt käib jutt Eesti elust, maalimisest või mängulustist? Kunsti supertekst hakkab harilikult avanema koos vaatajaga, aktiivses tõlgenduses. Seetõttu oleme kutsunud siia trükisesse inimesi erinevatelt elualadelt, et nad annaksid töödele ka täiesti kunstivälise pilgu, just nii nagu nende nogank hoparniis neid juhib, et saada ökoloogi, antropoloogi, hauakaevaja ja teiste pilk Kaido Olet lahti lugema.

Anneli Porri

¹ Lennart Meri. Hõbevalge. Reisikiri suurest paugust, tuulest ja muinasluulest. Sine loco: Eesti Päevaleht, Akadeemia, 2008, lk 14.

ÜHE TEOSE NÄITUS

Kaido Ole
NIMETA

õli puitkiudplaadil
120 × 120 cm
1991

KAIDO OLE (sünd 1963), elab ja töötab Tallinnas. Ta on õppinud Eesti Kunstiakadeemias disaini ja maali (1982–1992) ning töötanud EKAs joonistamise ja maali õppejõuna ning maaliosakonna professorina (2003–2010). Alates 2010. aastast vabakutseline kunstnik, näitustel esinenud alates 1989. aastast. 2003 esindas Eestit Veneetsia 50. kunstibiennaalil John Smithi nime all koos Marko Mäetammega.

Kaido Ole loomingu keskmes on kontseptuaalne maal. Hoolimata sellest, et suure-mõõtmelised maalid on peensusteni läbikalkuleeritud ja näivad lausa masinlikud, huvitab teda maal kui käsitöö ja maalimise käigus tekkivad vead. Ole teatraalsed ja vastuolulised süžeed ühendavad alati erinevatest maalistiliidest pärit võtteid

Kahjuks ei ole mul enda käes enam ühtegi maali päris algusest, aga see “Nimeta” kuulub siiski samasse esimesse gruppi, kus mul lõpuks ometi õnnestus kunsti tegema hakata. See “kunsti tegemine” võib kõlada natuke halvasti ehk kunstlikult, kuid igal juhul on kunsti teha palju parem ja mõnusam kui mitte-kunsti, mille rattas ma tiirutasin aastaid ning pääsesin sealt napilt vahetult enne toonase Tallinna Kunstiülikooli lõpetamist.

Tegelikult kunsti tegemine kirjeldab toda edukaks osutunud meetodit väga hästi. Enne seda ma lootsingi, et see kõige olulisem juhtub kuidagi iseenesest, kui aeg käes, aga seda aega ei tulnud ega tulnud, ning siis lõpuks juba paanikalähedases seisus – kurat, minust ei saagi

kunstniku, kõik on olnud ilmaasjata!!! – võtsin ma asja mõistuse, loogika ja jõhkra aususega süsteemselt ette, lõin n-ö laua võimalikult lagedaks ning alustasin otsast peale. Valisin selle ja ainult selle, mis tegelikult huvi pakkus, hoidsin mängu võimalikult lihtsa, isegi primitiivse, kombineerides kujutamiseelsel tasandil värve ja erinevaid meetodeid nende pinnale kandmisel. Eri värvid hoidsin selgelt lahus, et lisanduks veel pindade kujuga mängimine ehk kompa, ning kõike kokku üritasin teha niivõrd toorelt ja tobedalt kui võimalik, et saada üle valehäbist ja ühtlasi vältida takerdumist eeskujude ja valmis lahenduste püünistesse. Vaat selline pilt ja selline periood ja nii ma seda mäletan. Aamen.

Kaido Ole

geomeetrisest abstraksionismist popkunsti ja uus-realismini.

Otsese päevapoliitika asemel räägivad Ole maalid inimeste või kunstniku ja tema loomingu vahelistest võimusuhetest üldisemalt, kuid alati on need jõupositsioonid mitmeti tõlgendatavad, absurdsed ja humoorikadki. Konfliktisüžeede läbimängimiseks kasutab ta erinevaid karaktereid, iseenda figuuri ja koomiksiliku mullpeamehikese kõrval alates 2012 ka erinevad sürrealistlikke assamblee-olendeid.

Valik viimastest näitustest: Uus maja, Tartu Kunstimuuseum; The Meaning of Life, FUGA, Budapest, Ungari (koos Marko Mäetammega, 2015); Värdjad, Kunstihoone galerii, Tallinn; Tüüpilised inividid, Tartu Kunstimuuseum; 100 Painters

of Tomorrow, One Art Space, New York (2014); ... ja siis veel seda et ..., Temnikova & Kasela, Tallinn (2013); Eesti kunstiskeenede arheoloogia ja tulevik, Kumu Kunstimuuseum; 2003–2011, Novy Museum, St. Peterburg; Kena kangelane ja küllaga vaikelusid, Kumu Kunstimuuseum, Tallinn; Ihade kollektsioon. Privatiseeritud kunst, Eesti Kaasaegse Kunsti Muuseum, Tallinn (2012).

Kaido Ole on Eesti Kunstnike Liidu liige. Pälvinud muu hulgas Kristjan Raua (1998), Konrad Mäe (2012), Eesti Kultuurkapitali aastapreemia (1999 ja 2005). Ole töid on Eesti Kunstimuuseumi, Tartu Kunstimuuseumi, Eesti Kaasaegse Kunsti Muuseumi, Euroopa Parlamendi, ABLV Panga ja Läti Kaasaegse Kunsti Muuseumi ning Angerlehneri Muuseumi kogus.

Kaido Ole. NOGANK HOPARNIIS. 17.12.2016–05.02.2017. Kuraator: Anneli Porri. Heli: Tarmo Johannes. Tekstid: Mihkel Ilus, Eeva Kesküla, Tiitu Kuurme, Marju Kõivupuu, Kaido Ole, Anneli Porri, Loore Emilie Raav, Kalev Rajangu, Raul Rebane, Raul Saaremets, Tuul Sepp. Graafiline disain: Indrek Sirkel & Jan Tomson. Reprod: Stanislav Stepaško. Installatsioon: Valge Kuup. Tehniline abi: Maire Forsel, Maido Juss, Kadri Ole, Mart Ole, Peep Ole, Indrek Pajuste & Pilvepiksel OÜ, Andres Tali. Tõlked: Priit Silm. Publikuprogramm: Anneli Köster, Minni Hein & Sally Stuudio; Darja Nikitina. Täname: Jaak Kikas, Triinu Tombak

KULTUURIMINISTEERIUM

TALLINNA KULTUURIAMET

KUNSTIHOONE PUBLIKUPROGRAMM

OHOO, OLE! vanusele 5–8

Programmis “Ohoo, Ole!” viivad teosed 5–8-aastased külastajad retkele pildi-ilma, kus kohtume mullpea-mehikeste, inimhambulise tiigri ja teiste tegelastega. Tõlgendusemängude käigus selguvad tegelaste nimed, hääled, mõtted ja maalidel aset leidvad lood. Kui palju erinevaid tähendusi saab ühest pildist välja võluda? Külastuse teises pooles loome nähtust inspireeritud teose.

Üldoskused ja -pädevused: tunnetus- ja õpioskused, sotsiaalsed oskused, mänguoskused
Fookus: teose erinevad tõlgendused
Sõnavara: õlimaal, isikunäitus

KUNSTISEIKLUS vanusele 9–12

Uurime detektiivi pilguga, milliste variantide vahel keerleb Ole “Valikute trummel” ja otsime pintslilööke maalilt “Avastamas ekspressionismi džungleid”. Märkame, et osa tegelasi ja motiive reisivad teosest teosesse, luues omapäraseid kunstisildu kunstniku varasema ja tänase loomingu vahel. Saame teada, mis on tsitaat kunstis ja mis vahe on õli- ja guaššmaalil. Kogu programm on pakendatud põnevaks kunstiseikluseks, mis suunab teoseid hoolikaid uurima ja sõpradega koos tõlgendama.

Üldpädevused: kultuuri- ja väärtuspädevus, sotsiaalne pädevus, suhtluspädevus
Fookus: kuidas kunstniku looming ajas muutub, teose erinevad tõlgendused
Sõnavara: õlimaal, tsitaat

OMA NÄOGA

Miks see näitus on just selline, nagu nägid? Kes on selle näituse taga? Võta aeg maha ja vaata haridusruumis video-intervjuud kuraator Anneli Porriga, kes avab näituse tagamaid.

VAATENURGA VAHETUS vanusele 13+ sobib ka täiskasvanutele

Kuidas vaatab näitust kunstikriitik? Aga hambaarst? Või toidupoe kassapidaja? Kuidas inimese elukogemus alateadlikult suunab pilku ja tõlgendust? Fookuses on Eesti minevik, olevik ja tulevik, tänapäeva maailma peegeldused ja kõik ettearvamat, mis publiku ja kunsti kokkupuutel esile kerkib. Kasutame inspiratsiooniks eri valdkondade spetsialistide tõlgendusi teostest, mängulised vaatenurga vahetused avardavad nii kunsti- kui maailmataju.

Üldpädevused: kultuuri- ja väärtuspädevus, enesemääratluspädevus, suhtluspädevus, sotsiaalne- ja kodanikupädevus
Fookus: Eesti ja eestlus, ühe pildi erinevad tõlgendused
Sõnavara: õlimaal, hüperrealism, abstraktne ekspressionism

RINGKÄIK laupäeviti kell 14.00

(v.a. 21. jaanuar)
eelregistreerumiseta,
noortele ja täiskasvanutele

Laupäevase ringkäigu jooksul avastatakse teoste tähenduskihtide rikkalikku maailma, osalejatel on soovi korral võimalik ka ise panustada tõlgenduste paljususse.

SALLY SABAS 21. jaanuar kell 14.00 eelregistreerumiseta, vanusele 4–8

Suur, karvane ja sõbralik Sally-koer võtab oma pika saba otsa näituse kõige väiksemad 4-8-aastased külastajad, et teha koos üks mänguline ringkäik ning tutvustada koos lastega nende vanematele näitust. Programm nagu hea perefilm, mis pakub vaatamisrõõmu ja avastamist suurtele ja väikestele kunstisõpradele.

ÜHE TEOSE NÄITUS

Astu sisse ka haridusruumi, kus seekordsel “Ühe pildi näitusel” kohtume Kaido Ole nimeta maaliga 1991. aastast.

Kaido Ole isikunäitus “NOGANK HOPARNIIS” on humoorikas, värviline ja erinevatest tõlgendusvõimalustest tüüne. Võta näitusest maksimum, osale publikuprogrammis!

NB! Programme saab tellida eesti, vene ja inglise keeles, soovi korral keelekümlusena publik@kunstihoone.ee

NB! Kõik publikuprogrammid on tasuta! Lunastada tuleb vaid näitusepilet (5€/3€, eelkooliealised tasuta). KUNST ON OLULINE!